

Dosarul nr. 2ra-122/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) N. Mamaliga
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) I. Secrieru, V. Mihaila, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

24 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Mișcoi Olga, reprezentată de avocatul Lefter Aurel,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mișcoi Olga împotriva lui Cazac Oleg și Veretina Oxana, intervenient accesoriu Instituția Publică "Agenția Servicii Publice" cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Lefter Aurel în interesele Olgăi Mișcoi și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 februarie 2020,

c o n s t a t ă :

La 22 mai 2018, Mișcoi Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cazac Oleg și Veretina Oxana, intervenient accesoriu IP "Agenția Servicii Publice" cu privire la declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Mișcoi Olga a menționat că în temeiul contractului de donație nr. 7343 din 28 decembrie 2004, Cazac Gheorghe i-a donat $\frac{1}{2}$ cotă-parte din încăperea locativă cu suprafața de 49,4 m.p.. situată pe str. Ginta Latină 21/2 mun. Chișinău.

De asemenea, a specificat că prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 ianuarie 2016, contractul de donație a fost rezolvit, cu aducerea părților în poziția inițială.

După pronunțarea hotărârii primei instanțe, la 11 aprilie 2016, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 781, Cazac Gheorghe a înstrăinat Oxanei Veretina (nora) și Cazac Oleg (fiul) $\frac{1}{2}$ cotă-parte din încăperea locativă cu suprafața de 49,4 m.p.. situată pe str. Ginta Latină 21/2 mun. Chișinău.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, a fost casată hotărârea instanței de fond și emisă o nouă hotărâre, sub formă de încheiere, prin care procesul a fost încetat din motiv că partea în proces – Cazac Gheorghe a decedat la 15 septembrie 2016, iar raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

Reclamanta a invocat că casarea hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 18 ianuarie 2016 cu privire la rezoluțiunea contractului de donație din 28 decembrie 2004, are ca efect nulitatea actelor juridice subsecvente încheiate în baza acestuia – contractul de vânzare-cumpărare nr. 781 din 11 aprilie 2016, încheiat între Cazac Gheorghe și Veretina Valentina, Cazac Oleg asupra ½ cotă-parte din încăperea locativă cu suprafața de 49,4 m.p., situată pe str. Ginta Latină 21/2 mun. Chișinău.

Astfel reclamanta a menționat că contractul de vânzare-cumpărare este lovit de nulitate absolută ca un act juridic fictiv, fiind încheiat cu scopul de a evita restituirea bunului imobil care anterior a fost înregistrat cu drept de proprietate după sine în baza contractului de donație din 28 decembrie 2004.

Mai mult ca atât, la data semnării contractului de vânzare-cumpărare, Cazac Gheorghe nu dispunea de capacitate de exercițiu, deoarece se afla la evidența medicului psihiatru.

Mișcoi Olga a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a pretențiilor (f.d. 93-96 Vol. II) declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare nr. 781 din 11 aprilie 2016, încheiat între Cazac Gheorghe și Veretina Valentina, Cazac Oleg asupra ½ cotă-parte din încăperea locativă cu suprafața de 49,4 m.p., situată pe str. Ginta Latină 21/2 mun. Chișinău, aducerea părților în poziția inițială și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 28 februarie 2020, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Mișcoi Olga.

Pentru a se pronunța astfel, prima instanță cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că Gheorghe Cazac, în temeiul contractului de donație nr. 7343 din 28 decembrie 2004, a donat Olgăi Mișcoi ½ cotă-parte din apartamentul nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Ginta Latină 21/2.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 ianuarie 2016, a fost rezolvit contractul de donație și a fost restituit lui Cazac Gheorghe în proprietate ½ cotă-parte din apartament, dispunându-se rectificările corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile.

La fel, instanța de fond a stabilit că la 15 septembrie 2016, a decedat Cazac Gheorghe, iar la 21 septembrie 2016 a decedat Cazac Elena.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, a fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 18 ianuarie 2016 și a fost emisă o hotărâre nouă, sub formă de încheiere, prin care s-a dispus încetarea procesului din motiv că la 15 septembrie 2016 Gheorghe Cazac a decedat, iar raportul juridic litigios, nu admite succesiunea în drepturi.

Totodată, prima instanță a concluzionat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 781 din 11 aprilie 2016, Cazac Gheorghe și Cazac Elena au înstrăinat Oxanei Veretina și lui Cazac Oleg apartamentul nr. 41, situat în mun. Chișinău, str. Ginta Latină 21/2, dreptul de proprietate fiind supus înregistrării de stat la OCT Chișinău, în aceeași zi.

Astfel, instanța a conchis că între părți au existat relații contractuale, fapt confirmat prin existența contractului de vânzare-cumpărare din 11 aprilie 2016, iar cumpărătorii, în aceeași zi și-au valorificat dreptul de a înregistra proprietatea, în temeiul Legii cu privire la cadastrul bunurilor imobile

Prin urmare, instanța a reținut că nu sunt temeuri legale pentru a constata nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr.781 încheiat la 11 aprilie 2016 între Cazac Gheorghe, Veretina Oxana și Cazac Oleg prin prisma art. 217, 219 alin. (2) și 221 din Codul civil, invocat de reclamantă în acțiune.

Referitor la invocarea de către reclamantă că hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana din 18 ianuarie 2016 a servit temei pentru a încheia tranzacția de înstrăinare a bunului imobil litigios, care ulterior a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, instanța de fond a specificat că instanța de apel nu s-a expus asupra fondului litigiului, dar a dispus încetarea procesului, din motiv că partea în proces, persoană fizică, la caz, Cazac Gheorghe a decedat la 15 septembrie 2016, iar astfel de raporturi juridice litigioase nu admit succesiunea în drepturi.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020, s-a respins apelul declarat de avocatul Lefter Aurel în interesele Olgăi Mișcoi și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 28 februarie 2020.

La 19 noiembrie 2020, Mișcoi Olga, reprezentată de avocatul Lefter Aurel a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Recurenta Mișcoi Olga, în motivarea recursului a menționat că atât prima instanță, cât și instanța de apel au examinat superficial argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel prin prisma prevederilor legale.

La fel, a invocat că instanțele de judecată nu s-au expus asupra tuturor circumstanțelor cauzei constatate în ședința de judecată, precum și faptul că la examinarea cauzei au fost aplicate eronat normele de drept material.

De asemenea, a specificat că instanțele de judecată eronat au concluzionat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2018, instanța de apel nu s-a expus asupra fondului litigiului, dar a dispus încetarea procesului, or, prin casarea hotărârii Judecătorei Ciocana din 18 ianuarie 2016, se denotă faptul că contractul de donație este în vigoare și nu a fost anulat.

Mai mult ca atât, a susținut că instanța de apel nu a dat nici o apreciere faptului că la data semnării contractului de vânzare-cumpărare, Cazac Gheorghe se afla la evidența medicului psihiatru, fapt ce indică la o motivare insuficientă a deciziei instanței de apel și constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În final, recurenta a menționat că respingerea cererii de chemare în judecată, constituie o ingerință în exercitarea dreptului său de proprietate asupra imobilului în litigiu, în sensul articolului 1 Protocol 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

La 02 decembrie 2020, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților copia recursului, fiind recepționat de către Cazac Oleg și Veretina Oxana la 12 decembrie 2020, iar de către IP "Agenția Servicii publice" la 14 decembrie 2020, conform

avizelor de recepție (f.d. 18-20 Vol. III).

La 20 ianuarie 2021, intimații Cazac Oleg și Veretina Oxana, reprezentați de avocatul Berezovschi Adrian, au depus referință la recursul declarat de Mișcoi Olga, prin care au solicitat să fie considerat ca inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 20 octombrie 2020, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei motivate, la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 19 noiembrie 2020, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Mișcoi Olga, reprezentată de avocatul Lefter Aurel, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Mișcoi Olga, reprezentată de avocatul Lefter Aurel.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh